

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА РЕГІОНУ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

*Сулим В. В., к.е.н, Сумський державний університет
Шнайдерський А.С., здобувач освіти, група ЕН-03/2пу,
Сумський державний університет*

Розроблення та оцінювання ефективності соціально-економічної політики регіону є ключовим аспектом забезпечення сталого розвитку та добробуту місцевого населення. Соціально-економічна політика на регіональному рівні спрямована на створення сприятливих умов для економічного зростання, підвищення якості життя громадян, зменшення соціальної нерівності та покращення інфраструктури. Від її ефективності залежить не лише економічний розвиток, але й соціальна стабільність регіону. У даній роботі розглядаються методи розроблення соціально-економічної політики, критерії та індикатори її оцінювання, а також аналізуються успішні приклади впровадження таких політик у різних регіонах. Вивчення цих аспектів дозволяє виявити основні чинники, що впливають на ефективність соціально-економічних заходів, і розробити рекомендації для підвищення їх результативності.

Сумська область, як і багато інших регіонів України, стикається з викликами, пов'язаними з економічними та соціальними змінами, зокрема з необхідністю модернізації промисловості, розвитку сільського господарства, покращення інфраструктури та підвищення рівня життя населення. Однією з ключових проблем регіону є демографічна ситуація, що характеризується зменшенням чисельності населення та міграційними процесами, що вимагає впровадження ефективних заходів для стимулювання економічної активності та створення робочих місць. Крім того, Сумська область має значний потенціал для розвитку агропромислового комплексу, енергетики та ІТ-сектора, що потребує комплексного підходу до стратегічного планування та підтримки інновацій. З огляду на зазначене, дослідження ефективності соціально-економічної політики в Сумській області дозволить визначити основні напрями, які потребують пріоритетної уваги, а також розробити рекомендації щодо підвищення результативності регіональних програм і ініціатив. Таким чином, дана тема є вкрай важливою для забезпечення сталого розвитку та підвищення конкурентоспроможності Сумської області в умовах сучасних викликів і можливостей.

1. Аналіз соціально-економічного стану Сумської області

1.1. Економічний стан. Сумська область характеризується розвиненим промисловим сектором, зокрема хімічною, машинобудівною та харчовою промисловістю. Однак, наявні проблеми, пов'язані з технологічним

оновленням виробництва, низьким рівнем інвестицій та недостатньою диверсифікацією економіки. Сільське господарство також відіграє значну роль, забезпечуючи потреби області та експортуючи продукцію за кордон.

1.2. Соціальний стан. Соціальні аспекти Сумської області включають проблеми з демографічною ситуацією, високим рівнем міграції молоді та недостатньою кількістю робочих місць. Система освіти та охорони здоров'я потребує модернізації, а рівень життя населення залишається відносно низьким.

2. Методи розроблення соціально-економічної політики

2.1. Стратегічне планування. Ефективна соціально-економічна політика базується на ретельному стратегічному плануванні, яке включає визначення основних напрямків розвитку, аналіз сильних та слабких сторін, можливостей та загроз. Важливим аспектом є залучення громадськості до процесу планування через громадські слухання та консультації.

2.2. Програмно-цільовий підхід. Цей підхід передбачає розроблення цільових програм, спрямованих на вирішення конкретних проблем регіону. Наприклад, програми підтримки малого та середнього бізнесу, розвитку інфраструктури, покращення умов для інвесторів тощо (Островський, 2017).

3. Оцінювання ефективності соціально-економічної політики

3.1. Критерії та індикатори оцінювання. Ефективність політики оцінюється за допомогою набору критеріїв та індикаторів, таких як рівень економічного зростання, зайнятість населення, інвестиційна привабливість, рівень життя, доступність та якість соціальних послуг. Важливо використовувати як кількісні, так і якісні показники для отримання комплексної оцінки.

3.2. Моніторинг та аналіз. Регулярний моніторинг реалізації соціально-економічної політики дозволяє вчасно виявляти проблеми та коригувати стратегії. Це включає збір та аналіз даних, проведення соціологічних опитувань, консультації з експертами та громадськістю (Щеглюк, 2021).

4. Успішні приклади впровадження соціально-економічної політики

4.1. Вітчизняний досвід. Національний досвід демонструє, що успішні приклади впровадження соціально-економічної політики включають розвиток агропромислових кластерів, підтримку ІТ-сектора, модернізацію інфраструктури та покращення умов для малого та середнього бізнесу.

4.2. Міжнародний досвід. Міжнародний досвід також може бути корисним для Сумської області. Наприклад, використання практик з розвитку кластерів, інноваційних технологій, залучення іноземних інвестицій та покращення соціальних послуг. Важливим аспектом є адаптація успішних моделей до специфіки регіону.

5. Рекомендації щодо підвищення ефективності соціально-економічної політики в Сумській області. На основі проведеного аналізу, пропонується

низка рекомендацій щодо покращення соціально-економічної політики Сумської області:

1. Розроблення комплексної стратегії розвитку регіону, що враховує його специфіку та потенціал.

2. Підтримка малого та середнього бізнесу через створення сприятливих умов для його розвитку та зростання.

3. Модернізація інфраструктури з акцентом на транспортні та енергетичні мережі.

4. Покращення якості освіти та охорони здоров'я через залучення інвестицій та впровадження новітніх технологій.

5. Залучення іноземних інвестицій та розвиток інноваційних секторів економіки.

6. Посилення соціального захисту населення та зменшення соціальної нерівності.

Аналіз методів розроблення соціально-економічної політики показав, що стратегічне планування та програмно-цільовий підхід є ефективними інструментами для досягнення поставлених цілей. Важливим аспектом є залучення громадськості до процесу планування та реалізації політики, що забезпечує її відповідність потребам місцевого населення.

Оцінювання ефективності соціально-економічної політики базується на комплексі критеріїв та індикаторів, які відображають різні аспекти економічного та соціального розвитку регіону. Регулярний моніторинг та аналіз дозволяють вчасно виявляти проблеми та коригувати стратегії.

Досвід інших регіонів України та міжнародна практика демонструють успішні приклади впровадження соціально-економічної політики, які можуть бути адаптовані до умов Сумської області. Зокрема, важливими є розвиток кластерів, підтримка інновацій та залучення іноземних інвестицій.

Таким чином, ефективне розроблення та впровадження соціально-економічної політики в Сумській області є запорукою її сталого розвитку, економічного зростання та підвищення якості життя населення. Реалізація запропонованих заходів сприятиме зміцненню економіки регіону, зменшенню соціальної нерівності та забезпеченню його конкурентоспроможності на національному та міжнародному рівнях.

Список використаних джерел:

1. Островський І.А., Стадник Г.В. (2017). Сучасні особливості формування стратегії соціально-економічного розвитку регіонів. Економіка і суспільство. Випуск 10 / 2017. С. 464 – 468.

2. Щеглюк С. Д. (2021). Підходи до оцінювання ефективності державної регіональної політики. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. Регіональна економіка. Випуск 3 (149). С. 26 – 35.